

KALAVA

2020

Z HISTÓRIE

VLÁDCOVIA, PANOVNÍCI A PREZIDENTI NAŠEJ KRAJINY

KVÁDI (SVÉBI r. 1/20 po Kr. -470)

Gaiobomar (Gaiobomarus)
(? - 214/215)
Vidauri (Vidaurius) (okolo 358)
Gabinius (okolo 374)
Hunimund (Hunimundus)
(454 - 470)

LONGOBARDI (do cca r. 569)

Wacho (tiež Waccho) (510 - 539)

AVARI

Bajan (? - 602)

PRVÍ SLOVANIA

Samo (623 - 658)

NITRIANSKE KNIEŽACTVO

Pribina asi 820 - 833

PANOVNÍCI VEEKEJ MORAVY

Mojmír I. asi 833 - 846
Rastislav 846 - 870
Svätopluk 870 - 894
Mojmír II. 894 - 906

UHORSKÍ KRÁLI

Arpádovci
Štefan I. 997 - 1038
Peter I. Orseolo 1038 - 1041
Samuel Aba 1041 - 1044
Peter I. Orseolo 1044 - 1046
Ondrej I. 1046 - 1061
Belo I. 1061 - 1063
Šalamún 1063 - 1074
Gejza I. 1074 - 1077
Ladislav I. 1077 - 1095
Koloman 1095 - 1116
Štefan II. 1116 - 1131
Belo II. 1131 - 1141
Gejza II. 1141 - 1161

Štefan III. 1161 - 1162

Ladislav II. 1162

Štefan III. 1162 - 1173

Štefan IV. 1163 - 1165

Belo III. 1173 - 1196

Imrich 1196 - 1204

Ladislav III. 1204 - 1205

Ondrej II. 1205 - 1235

Belo IV. 1235 - 1270

Štefan V. 1270 - 1272

Ladislav IV. Kumánsky 1272 - 1290

Ondrej III. 1290 - 1301

*koniec rodu Arpádovcov

Ladislav V. (Václav III.) 1301 - 1305

Otto III. 1305 - 1308

Anjuovci

Karol Róbert 1308 - 1342

Eudovít I. Veľký 1342 - 1382

Mária I. 1382 - 1385

Karol II. Malý 1385 - 1386

*koniec rodu Anjuovcov

Žigmund Luxemburský 1387 - 1437

Albrecht Habsburgský 1437 - 1439

Alžbeta 1439 - 1440

Vladislav Jagelovský 1440 - 1444

Ladislav Pohrobok 1444 - 1457

Ján Huňady 1446 - 1452

Matej Korvín 1458 - 1490

Vladislav II. Jagelovský 1490 - 1516

Ján Zápoľský 1526 - 1538

Habsburgovci

Ferdinand I. 1526 - 1564

Maximilián I. 1564 - 1576

Rudolf II. 1576 - 1608

Matej II. 1608 - 1618

Ferdinand II. 1618 - 1637

Ferdinand III. 1637 - 1657

Leopold I. 1657 - 1705

Jozef I. 1705 - 1711

Karol IV. 1711 - 1740

Mária Terézia 1740 - 1780

Jozef II. 1780 - 1790

Leopold II. 1790 - 1792

František I. 1792 - 1835

Ferdinand I. (V.) 1835 - 1848

František Jozef I. 1848 - 1916

Karol I. 1916 - 1918

PREZIDENTI

PRVÁ ČESKO-SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Tomáš Garrigue Masaryk 1918-1935

Edvard Beneš 1935-1938

Emil Hácha, prezident tzv. druhej republiky 1938-1939

Jozef Tiso, prezident Slovenskej republiky 1939-1945

Edvard Beneš 1940-1945 v exile

ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA

Edvard Beneš 1945-1948

Klement Gottwald 1948-1953

Antonín Zápotocký 1953-1957

Antonín Novotný 1957-1960

ČESKOSLOVENSKÁ SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Antonín Novotný 1960-1968

Ludvík Svoboda 1968-1975

Gustáv Husák 1975-1989

Václav Havel 1989-1990

ČESKÁ A SLOVENSKÁ FEDERATÍVNA REPUBLIKA

Václav Havel 1990-1992

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Michal Kováč 1993-1998

Rudolf Schuster 1999-2004

Ivan Gašparovič 2004-2014

Andrej Kiska 2014-2019

Zuzana Čaputová 2019-

ŠTATUTÁRNI ZÁSTUPCOVIA NAŠEJ OBCE KAĽAVA V HISTÓRII AŽ PO SÚČASNOŠŤ

Jakub Legath ? - 1923

ričtár

Ján Veseleňák 1940 - 1945

vládny komisár

Jozef Bandžuch 1986 - 1990

predseda MNV

Tobiáš Čurilla 1923 - 1927

starosta

Michal Rabatin 1945 - 1946

vládny komisár

1990 - 2014

starosta

Jakub Bandžuch 1927 - 1931

starosta

Valent Kurilla 1946 - 1952

starosta

Stanislav Čurilla 2014 - 2016

starosta

Ján Veseleňák 1931 - 1935

starosta

Ján Onderčín 1952 - 1981

predseda MNV

Jozef Rabatin 2016 - 2018

zastupujúci starosta

Jakub Čurilla 1935 - 1939

starosta

Ondrej Rabatin 1981 - 1986

predseda MNV

Jozef Rabatin 2018 - po

súčasnosť'

starosta

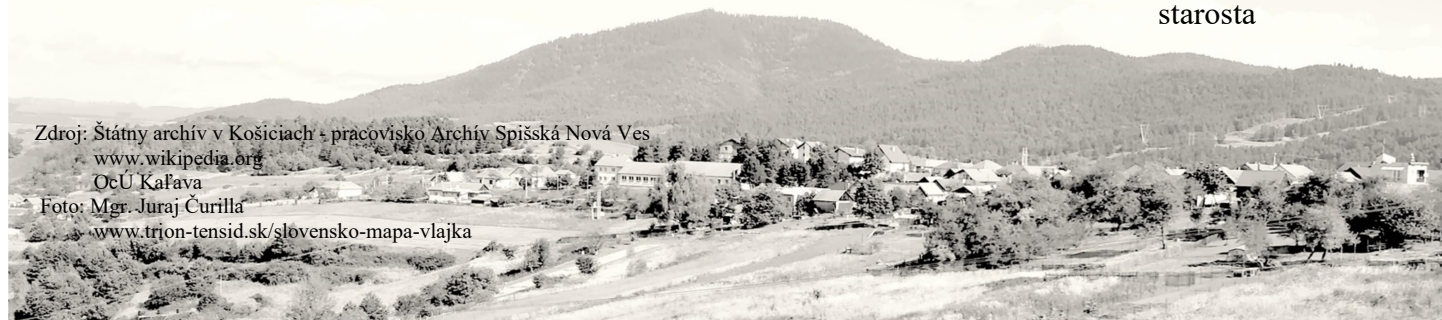
Zdroj: Štátny archív v Košiciach + pracovisko Archív Spišská Nová Ves

www.wikipedia.org

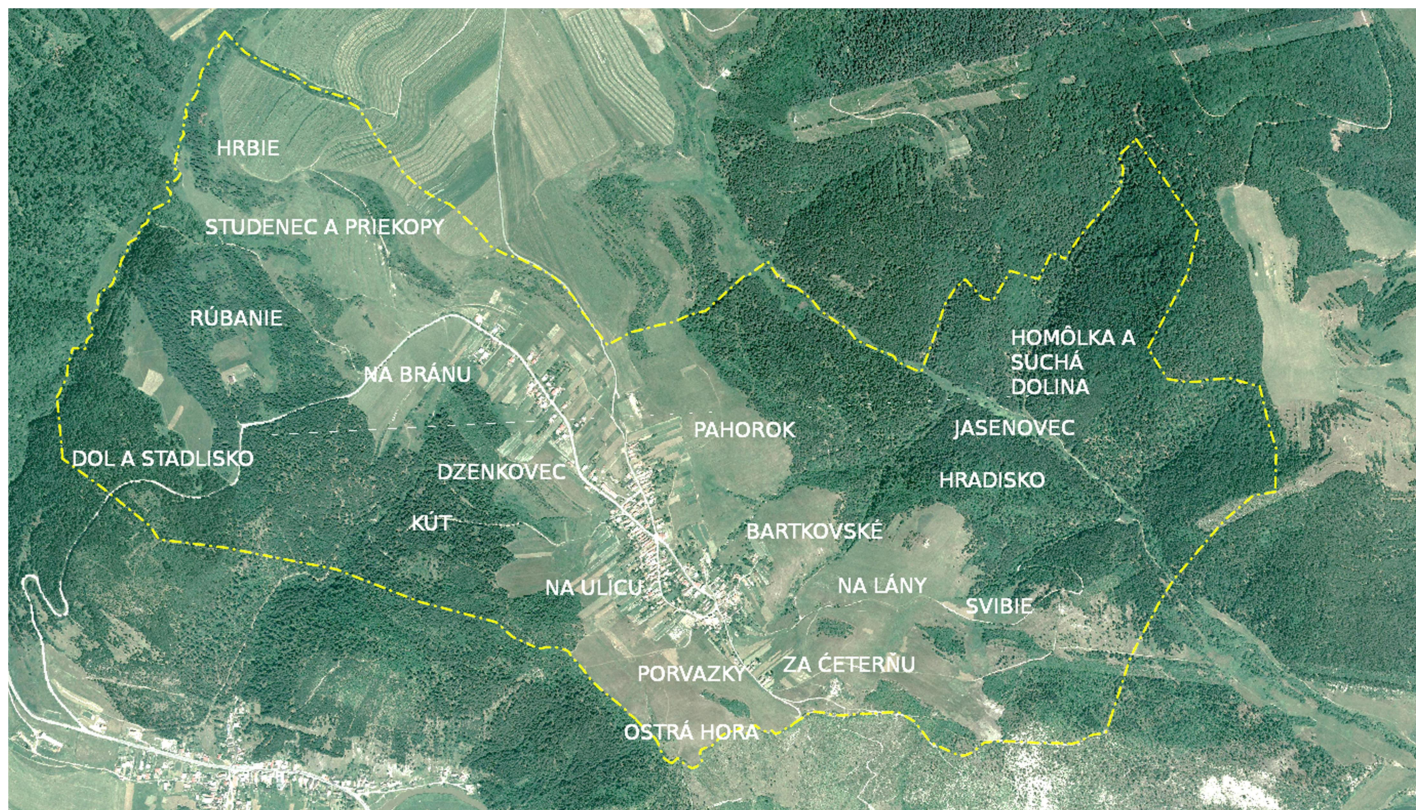
OcÚ Kaľava

Foto: Mgr. Juraj Čurilla

www.trion-tensid.sk/slovensko-mapa-vlajka

Obec Kaľava sa nachádza v Košickom kraji, vo východnej časti okresu Spišská Nová Ves. Leží nad Hornádskou kotlinou, v najjužnejšej časti pohoria Branisko, v nadmorskej výške 560 - 600 m.n.m. Vo svojich administratívnych hraniciach má obec rozlohu 444 ha a žije v nej 400 obyvateľov. Obec obklopuje nádherná príroda s neopakovateľnými výhľadmi na Vysoké Tatry, Spišský hrad, Dreveník aj Kráľovú hoľu. Malebné lesy sa vyznačujú bohatou faunou i flórou. Vďaka svojej polohe sa stáva obľúbenou lokalitou pre hubárov, turistov a cyklistov.

Z HISTÓRIE

- Prvá písomná zmienka - r. 1300,
- Prvá známa pečať obce Kaľava z r. 1672,
- Doposiaľ najstaršie dochované listiny o vlastníctve pozemkov občanmi obce r. 1907,
- Zriadenie prvej školy v obci po r. 1918,
- Založenie DHZ r. 1924,
- Výstavba kostola v obci - vysvätený v r. 1932,
- Elektrifikácia obce a výstavba prvej trafostanice v r. 1949,
- Vznik miestnej ľudovej knižnice v Kaľave - r. 1949,
- Výstavba prašnej cesty Kaľava - Kolinovce - r. 1950,
- Výstavba troch verejných studní - r. 1952,
- Založenie prvého futbalového mužstva - r. 1953,
- Veľký požiar v obci, zhořeli hospodárske budovy a stodoly od Jánošovho potoka až p. č.d. 21, r. 1955
- Príchod prvého autobusového spojenia do obce - r. 1955,
- Výstavba prvého obecného rozhlasu - r. 1962,
- Začiatok výstavby základnej školy (terajšia budova OcÚ, MŠ) - r. 1968,
- Kolaudácia základnej školy - r. 1972,
- Výstavba asfaltovej cesty - r. 1975,
- Ukončenie súkromného hospodárenia v obci, pôdu prevzal OŠM Vojkovce - r. 1975,
- Výstavba futbalového ihriska - r. 1985,
- Výmena krytiny na budove Agitačného strediska - r. 1987,
- Začiatok výstavby kultúrneho domu - r. 1988,
- Geologický prieskum na zabezpečenie prameňov pitnej vody - pod Sľubicou - r. 1989,
- Kolaudácia kultúrneho domu - r. 1990,
- Štátne lesy rozdelené na obecné lesy a pozemkové spoločenstvo- r. 1993,
- Plynifikácia obce - r. 1994 - 1995,
- Obnova prevádzky základnej školy - r. 1996,
- Výstavba trafostanice pod OcÚ - r. 1998,
- Výstavba domu smútku a kostola - r. 1998 - 2001,
- Začiatok projektu register obnovenej evidencie parciel - r. 2003 - 2006,
- Rozšírenie miestnej telefónnej siete r. 2000, nové káblové vedenie,
- Kolaudácia domu smútku, kostola a ich otvorenie - r. 2001,
- Rekonštrukcia obecných komunikácií - r. 2006,
- Záchyt prameňa pitnej vody Jaseňovec I. etapa r. 2003 - 2004,
- Obnova asfaltového koberca miestnych komunikácií Kaľava - Kolinovce - r. 2003, 2005,
- Rekonštrukcia asfaltového koberca miestnych komunikácií - r. 2008,
- Rekonštrukcia oplotenía cintorína - r. 2008,
- Realizácia projektu výstavby multifunkčného ihriska z finančných prostriedkov EÚ - r. 2010,
- Rekonštrukcia budovy OcÚ, MŠ a kultúrneho domu - r. 2019.

TRIEDENIE ODPADOV

Záleží nám na životnom prostredí. Otázka tejto témy je pre nás všetkých veľmi dôležitá. Aj malým pričinením, v rámci svojich možností, dokážeme spolu veľké veci. Opätovne odporúčame a pripomínáme: **PRILOŽME VŠETCI RUKY K DIELU**. V odpadoch, ktoré vyhadzujeme, sa nachádza veľké množstvo takých druhov odpadov, ktoré vieme technologicky upraviť, využiť a vyrobiť z nich nové výrobky. Tie po použití znova vyseparujeme a znova využijeme na výrobu nových výrobkov... **Obrovské skládky odpadov, ktoré zaberajú krajinu sa tak môžu znížiť až o 31%.**

SKLO

Fľaše od nápojov, zaváranín, kozmetiky, sklenené nádoby, rozbité tabuľové sklo.
Fľaše očistíme od zvyškov potravín. Pri vrecovom zbere fľaše nerozbíjame.

NEVKLADÁME

Žiarovky, žiarivky, keramika, zrkadlá, tabuľové sklo s drôteným výpletom, naplnené zaváraninové fľaše.

PAPIER

Noviny, časopisy, kancelársky papier, reklamné letáky, knihy, zošity, krabice, lepenka, kartón.
Z časopisov a kancelárskych papierov je nutné oddeľovať kovové spony.

NEVKLADÁME

Mastný papier, celofán, fóliu, obaly od kávy, obaly na vajíčka, obaly z viacvrstvových materiálov, TETRAPAK, použité plienky, použité papierové utierky a pod.

PLAST

Plastové odpady: prázdne fľaše od nápojov, minerálok, vína, kelímky od jogurtov, nádoby od šampónov a ďalšej kozmetiky, čisté číre fólie a farebné plastové tašky, sáčky, streč fólie.

KOV

Konzervy od rôznych potravín, plechovky od nápojov, alobal, hliníkové viečko od jogurtov.

NEVKLADÁME

Celofán, znečistené fólie, obaly od nebezpečných látok, obaly od chemikálií, hrubo znečistené plasty, podlahové krytiny, guma, molitan.

BIO ODPAD

Označenie štítkom biologicky rozložiteľný odpad.
Kvety, piliny, pokosenú trávu, odpad z ovocia a zeleniny, burinu, lístie.

NEVKLADÁME

Odpady z domácnosti živočíšneho pôvodu, mliečne a mäsové výrobky.

ELEKTROODPAD A NEBEZPEČNÉ ZLOŽKY

Žiarivky, autobatérie a tužkové batérie, chladničky, televízne prijímače, zobrazovacie zariadenia, notebooky, tlačiarne, rozhlasové prijímače, telefónne prístroje, motorové oleje, jedlé oleje a tuky.

Zdroj: www.brantnerpoprad.sk

Obecný úrad Kaľava
Kaľava č. 63
053 42 Kaľava

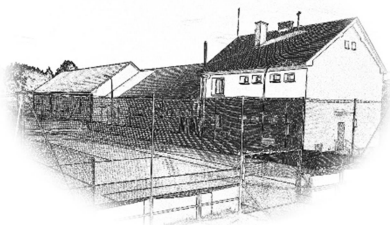
Kontakt:
OcÚ: 053/ 447 28 00
OcÚ: 0911 491 705
starosta : 0910 981 705
obec@kalava.sk

Úradné hodiny Obecného úradu
v Kaľave:
Po 7:00-14:30
Ut 7:00-14:30
St 7:00-16:30
Št: 7:00-14.30
Pi: nestránkový deň

Stavebný úrad:
Ut: 12:30-14:30

Materská škola
Kontakt:
053/ 447 28 94
mskalava@centrum.sk
[facebook.com/matetskaskola.kalava.7](https://www.facebook.com/matetskaskola.kalava.7)

Otváracie hodiny:
Po-Pi 7:00-16:00

Kalendár obce Kaľava na rok 2020
Foto na obálke: Mgr. Juraj Čurilla
Neprešlo jazykovou úpravou
Zostavenie a spracovanie:
OcÚ Kaľava
Tlač : OcÚ Kaľava

Foto: Mgr. Juraj Čurilla

JANUÁR 2020

1	streda	Deň vzniku SR Slávnosť Panny Márie Bohorodičky	Nový rok
2	štvrtok		Alexandra Karina
3	piatok	KOMUNÁLNY ODPAD	Daniela
4	sobota		Drahoslav
5	nedeľa		Andrea
6	pondelok	Zjavenie Pána (Traja králi)	Antónia
7	utorok		Bohuslava
8	streda		Severín
9	štvrtok		Alexej
10	piatok	PLAST KOV VKM	Dáša
11	sobota		Malvína
12	nedeľa		Ernest
13	pondelok		Rastislav
14	utorok		Radovan
15	streda		Dobroslav
16	štvrtok		Kristína
17	piatok		Nataša
18	sobota		Bohdana
19	nedeľa		Drahomíra Mário
20	pondelok		Dalibor
21	utorok	Oslobodenie obce Kaľava Sovietskou armádou v r. 1945	Vincent
22	streda		Zora
23	štvrtok		Miloš
24	piatok		Timotej
25	sobota		Gejza
26	nedeľa		Tamara
27	pondelok		Bohuš
28	utorok		Alfonz
29	streda		Gašpar
30	štvrtok		Ema
31	piatok	KOMUNÁLNY ODPAD PLAST KOV VKM	Emil

720. výročie prvej zmienky o obci Kaľava

Vážení spoluobčania,

stojíme na prahu nového roka, v prvom rade Vám chcem popriať hlavne veľa zdravia, pohody, úspechov v osobnom i pracovnom živote. Prajem všetkým, aby nový rok nám priniesol to, čo je najdôležitejšie pre mňa ako starostu, i pre všetkých obyvateľov obce, a to hlavne porozumenie, spolupatričnosť, slušnosť, česťnosť, dobré susedské a medziľudské vzťahy.

Jozef Rabatin
starosta obce

V tomto roku si pripomíname 720. výročie prvej písomnej zmienky obce Kaľava. Z tejto stáročnej histórie vychádzajú i základne symboly obce:

Erb - do ktorého boli prevzaté symboly, v minulosti obľúbeného svätca v Kaľave, sv. Michala, doplnené symbolom patrocínia miestneho kostola. Na základe toho vznikol súčasný erb: na modrom štíte nad strieborným položeným ostrím doprava smerujúcim mečom medzi striebornými váhami zlatý latinský kríž.

Vlajka obce - pozostáva z ôsmich pozdĺžnych pruhov vo farbách žltej, modrej, bielej, modrej, bielej, modrej, bielej a modrej s pomerom strán 2:3 ukončená tromi cípmi, t.j. dvoma zástrihami, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Pečať obce je kruhová, pričom stred vyplňa erbové znamenie. Kruhový pečate obsahuje text : OBEC KAĽAVA. Začiatok a koniec textu je doplnený tromi hviezdčkami.

Erb a vlajka obce Kaľava sú zaevidované v Heraldickom registri Slovenskej republiky od roku 1996.

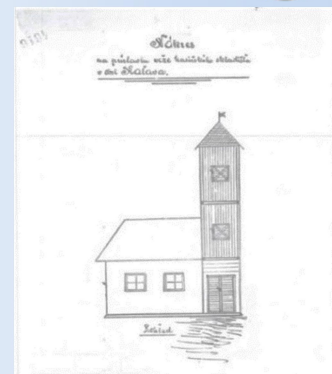
FEBRUÁR 2020

1	sobota		Tatiana
2	nedeľa		Erika Erik
3	pondelok		Blažej
4	utorok	Svetový deň proti rakovine	Veronika
5	streda		Agáta
6	štvrtok		Dorota
7	piatok		Vanda
8	sobota		Zoja
9	nedeľa	Svetový deň manželstva	Zdenko
10	pondelok		Gabriela
11	utorok	Svetový deň chorých	Dezider
12	streda		Perla
13	štvrtok		Arpád
14	piatok	Deň zaľúbených	Valentín
15	sobota		Pravoslav
16	nedeľa		Ida, Liana
17	pondelok		Miloslava
18	utorok		Jaromír
19	streda		Vlasta
20	štvrtok	PAPIER	Lívia
21	piatok	Medzinárodný deň materského jazyka (UNESCO) PLAST KOV VKM	Eleonóra
22	sobota		Etela
23	nedeľa		Roman Romana
24	pondelok		Matej
25	utorok		Frederik Frederika
26	streda	Popolcová streda	Viktor
27	štvrtok		Alexander
28	piatok	KOMUNÁLNY ODPAD	Zlatica
29	sobota		Radomír

Poznámky:

720. výročie prvej zmienky o obci Kaľava

DHZ

Z historických dokladov, ktoré boli získané zo Štátneho archívu v Levoči, bola úplne prvá zmienka o obci Kaľava v spojení s hasičstvom zaznamenaná 15. mája 1890, kedy bola pre obec zakúpená prvá hasičská striekačka. Dňa 21. októbra 1924 bol schválený prvý Dobrovoľný hasičský zbor v obci, predsedom sa stal Ján Klapáč, vtedajší rim.-kat. učiteľ, miestopredsedom sa stal Juraj Čurilla a jednatelom Jakub Rabatin. Obecná rada v Kaľave 5. apríla 1938 podala žiadosť o finančnú podporu výstavby hasičskej veže pri hasičskom sklade vtedajšiemu Okresnému výboru v Gelnici. Občanmi Kaľavy svojpomocne postavená veža dostala povolenie na užívanie v roku 1940.¹ V povojnových rokoch (1945-1968) nachádzame len veľmi strohé informácie o Dobrovoľnom hasičskom zbere. Od 70-tych rokov minulého storočia Dobrovoľný požiarny zbor aktívne funguje a zúčastňuje sa na rôznych súťažiach. V r. 1976 pribudlo k dvom družstvám mužov i družstvo dorastencov a v r. 1981 sa po prvýkrát do súťaží zapojilo i družstvo dorasteniek. Členská základňa DHZ sa v r. 1985 rozrástla až na 48 členov. Práca s mládežou začala v r. 1999, kedy sa vytvorilo družstvo mladých požiarnikov, ktoré sa už v tom roku zapojilo do okresnej súťaže. V súčasnosti DHZ Kaľava patrí do kategorizácie „C“, má 20 členov a nemá aktívne družstvo, ktoré by sa prezentovalo na súťažiach.

Je to už 96 rokov čo v obci pôsobí DHZ, zažil časy slávy i útlmu, ale jeho myšlienka v obci i naďalej pretrváva.²

POTRAVINOVÉ DRUŽSTVO

založené občanmi obce za prvej republiky, si za úver postavilo obchod a krčmu. V r. 1946 budova prešla do vlastníctva štátu. Z podnetu p. učiteľa Fabiana, z bývalého skladu pri tejto budove vznikla tzv. osvetová izba, v r. 1954 sa podarilo do nej získať premietací prístroj, takže sa stala kinom pre občanov. Budova slúžila ako centrum kultúry pre občanov, až napokon v r. 1990 pre schátralý stav bola zrušená. V r. 1970, po rekonštrukcii starej budovy školy, sa otvorili nové potraviny ZDROJ, ktoré fungovali až do r. 1996. Pohostinstvo z pôvodnej budovy Potravinového družstva sa presťahovalo až v roku 1980, do priestorov bývalého MNV, kde sídlilo až do roku 1990.³

Zdroj: ¹Spišský archív v Levoči

²Simona Švačková

³OcÚ Kaľava

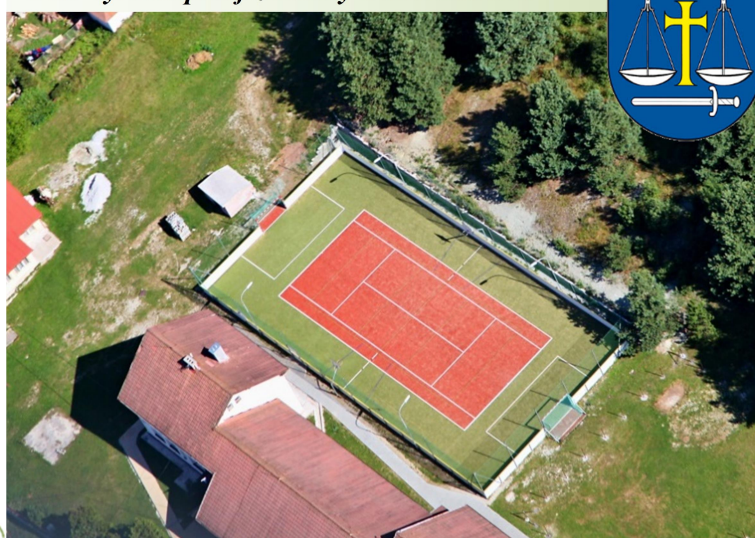
Foto: OcÚ Kaľava

Štátny archív v Košiciach - pracovisko Archív Spišská Nová Ves

MAREC 2020

1	nedeľa		Albín
2	pondelok		Anežka
3	utorok		Bohumil Bohumila
4	streda		Kazimír
5	štvrtok		Fridrich
6	piatok		Radoslav Radoslava
7	sobota		Tomáš
8	nedeľa	Medzinárodný deň žien	Alan Alana
9	pondelok		Františka
10	utorok	PLAST KOV VKM	Bruno Branislav
11	streda	Európsky deň na pamiatku obetí terorizmu	Angela Angelika
12	štvrtok		Gregor
13	piatok	ELEKTRO ODPAD	Vlastimil
14	sobota		Matilda
15	nedeľa		Svetlana
16	pondelok		Boleslav
17	utorok		Lubica
18	streda		Eduard
19	štvrtok		Jozef
20	piatok	BIO ODPAD	Vít'azoslav Klaudius
21	sobota	Medzinárodný deň lesov	Blahoslav
22	nedeľa	Svetový deň vody	Beňadik
23	pondelok		Adrián
24	utorok		Gabriel
25	streda	Deň zápasu za ľudské práva	Marián
26	štvrtok		Emanuel
27	piatok	KOMUNÁLNY ODPAD BIO ODPAD	Alena
28	sobota	Deň učiteľov	Soňa
29	nedeľa		Miroslav
30	pondelok	PLAST KOV VKM	Vieroslava
31	utorok		Benjamín

720. výročie prvej zmienky o obci Kaľava

ŠPORT

Prvé futbalové mužstvo, ktoré našu obec reprezentovalo, vzniklo v roku 1953. Spočiatku trénovali na ihrisku v Krompachoch, v obci Kaľava futbalové ihrisko nebolo. Ešte v tomto roku práve v Krompachoch, odohrali i svoj prvý majstrovský zápas s mužstvom z Mníška nad Hnilcom, ktorý vyhrali 6:0.

Na jar v roku 1953 hráči futbalového mužstva svojpomocne začali s výstavbou ihriska na mieste, kde v súčasnosti stojí obecný úrad, materská škola a kultúrny dom. Na ihrisku odohrali len niekoľko zápasov, keďže v roku 1955 – 1956 začali ihrisko predlžovať, ale finálneho ukončenia sa nedočkal. V tom istom čase zaniklo aj futbalové mužstvo v obci.

V 70-tých rokoch v susednej obci Vojkovce vznikla TJ SLAVOJKA, ktorá združovala futbalistov zo Slatviny, Vojkoviec a Kaľavy.

11. decembra 1981 bola založená v našej obci TJ, ktorá utvorila tri oddiely – futbalový, stolnotenisový a turistický.

22. augusta 1982 futbalové mužstvo z Kaľavy vstúpilo do okresnej súťaže. V tom istom roku v jarných mesiacoch sa začala výstavba terajšieho futbalového ihriska a 12. augusta 1985 sa slávnostne otvorilo.

21. januára 1983 na výročnej členskej schôdzi dostala TJ názov „ŠTART KAĽAVA“.

Výstavbou nového futbalového ihriska sa otvorila pre členov TJ možnosť viac trénovať, čo sa odzrkadlilo na výsledkoch v súťažiach. Začali sa umiestňovať aj na popredných miestach.

V súčasnosti môžu občania na športové aktivity využívať multifunkčné ihrisko pri Obecnom úrade.

APRÍL 2020

1	streda		Hugo
2	štvrtok	Medzinárodný deň detskej knihy	Zita
3	piatok	BIO ODPAD	Richard
4	sobota		Izidor
5	nedeľa		Miroslava
6	pondelok		Irena
7	utorok	Svetový deň zdravia (WHO)	Zoltán
8	streda	Medzinárodný deň Rómov	Albert
9	štvrtok	Zelený štvrtok BIO ODPAD	Milena
10	piatok	Veľký piatok	Igor
11	sobota	Biela sobota	Július
12	nedeľa	Veľkonočná nedeľa Pánovho zmŕtvychvstania	Estera
13	pondelok	Veľkonočný pondelok	Aleš
14	utorok		Justina
15	streda		Fedor
16	štvrtok		Dana Danica
17	piatok	BIO ODPAD	Rudolf Rudolfa
18	sobota		Valér
19	nedeľa		Jela
20	pondelok	PLAST KOV VKM	Marcel
21	utorok		Ervín
22	streda	Deň zeme	Slavomír
23	štvrtok		Vojtech
24	piatok	KOMUNÁLNY ODPAD BIO ODPAD	Juraj
25	sobota		Marek
26	nedeľa		Jaroslava
27	pondelok		Jaroslav
28	utorok	SKLO	Jarmila
29	streda		Lea
30	štvrtok	BIO ODPAD	Anastázia

Poznámky:

720. výročie prvej zmienky o obci Kaľava

*Prijemné a
radostné prežitie
Veľkonočných
sviatkov, hojnosť
požehnaní od
vzkrieseného Pána,
veľa lásky a
rodinnej pohody
pre všetkých.*

VEĽKÁ NOC

je najstarším a najvýznamnejším sviatkom kresťanského cirkevného roka, počas ktorého si kresťania pripomínajú umučenie, smrť a vzkriesenie Ježiša Krista. Nadväzuje na židovské veľkonočné sviatky – paschu, ktoré sa slávia od 14. do 21. dňa v mesiaci nisan (naš marec až apríl) na pamiatku oslobodenia Izraelského národa z egyptského otroctva. Symbolika prechodu z otroctva do slobody sa preniesla aj do kresťanstva ako prechod z hriechu do života v Božej milosti, ktorý zabezpečil Ježiš Kristus svojou smrťou a zmŕtvychvstaním.

V predkresťanskom období bola Veľká noc jarnou slávnosťou. Oslavovalo sa prebúdzanie prírody. Pre pohanov bola symbolom zrodenia sa nového života a plodnosti.

Slávenie Veľkej noci v Kaľave je spojené predovšetkým s účasťou na veľkonočných obradoch v kostole. Na Zelený štvrtok, počas sv. omše, kňaz symbolicky umýva nohy vybraným mužom. Na Veľký piatok rodiny dodržiavajú pôst. Biela sobota je o návšteve Božieho hrobu a vo Veľkonočnú nedeľu slávnostnej sv. omše. V nedeľné ráno ženy prichádzajú do kostola na posvätenie jedál s košíkmi naplnenými výrobkami z mäsa, vajec a inými dobrotami. Veľkonočný pondelok sa nesie v tradícii „kupačky“. Miestni chlapi a mládenci v minulosti navštevovali dievčence a oblievali ich studenou vodou. Samozrejmosťou bola odmena, pre najmenších koruna, dve, sladkosť, vajíčko a pre tých väčších aj pohárik ostrého. V súčasnosti už chlapi uprednostňujú miernejší spôsob a používajú voňavky. Zaujímavosťou je zvyk z veľkonočného pondelka, kedy pri zvonení zvona sa rodiny umývali vodou zo studne. Tradovalo sa, že im to prinesie zdravie a ženám krásu.

V dnešnej dobe sa od mnohých tradícií upustilo a ostávajú už len v pamäti tých skôr narodených.

Zdroj: <https://www.tkkbs.sk/view.php?cislociklanku=20120330045>
<https://kosicdnes.sk/zaujímavosti/pohanske-zvyky-pocas-velkej-noci/>
ObÚ Kaľava

Foto: Mgr. Juraj Čurilla

MÁJ 2020

1	piatok	Sviatok práce Deň prístúpenia SR k EÚ	
2	sobota	Prvá písomná zmienka o obci Kaľava z r. 1300	Žigmund
3	nedeľa		Galina Timea
4	pondelok	Výročie úmrtia M. R. Štefánika	Florián
5	utorok	Medzinárodný deň hasičov	Lesia Lesana
6	streda		Hermína
7	štvrtok	BIO ODPAD	Monika
8	piatok	Deň víťazstva nad fašizmom	Ingrida
9	sobota	Deň Európy	Roland
10	nedeľa	Deň matiek	Viktória
11	pondelok		Blažena
12	utorok	PLAST KOV VKM	Pankrác
13	streda		Servác
14	štvrtok		Bonifác
15	piatok	Svetový deň rodiny BIO ODPAD	Žofia Sofia
16	sobota		Svetozár
17	nedeľa		Gizela Aneta
18	pondelok		Viola
19	utorok		Gertrúda
20	streda		Bernard
21	štvrtok	Nanebovstúpenie Pána	Zina
22	piatok	KOMUNÁLNY ODPAD BIO ODPAD	Júlia Juliana
23	sobota		Želmíra
24	nedeľa		Ela
25	pondelok		Urban Vivien
26	utorok		Dušan
27	streda		Iveta
28	štvrtok		Viliam
29	piatok	BIO ODPAD	Vilma
30	sobota		Ferdinand
31	nedeľa		Petrana Petronela

720. výročie prvej zmienky o obci Kaľava

PRVÁ PÍ SOMNÁ ZMIENKA

Prvá zmienka o obci Kaľava sa nachádza na listine zo Spišskej Kapituli z 2. mája 1300, ako majetok rodiny zo Žehry (Kaloua). Do polovice 15. stor. bola súčasťou richnavského hradného panstva, ktoré bolo majetkom rodu Žehranský (Zsigray). Keď rod vymrel, jeho rozsiahly majetok, kde patrila i obec Kaľava, sa dostal pod Spišský hrad (okolo roku 1453). Neskôr (1464) Spišský hrad s obrovským domíniom pripadol ako donácia od kráľa rodu Zápoľský. Po nich sa dedičnými župami na Spiši a majiteľmi spišského domínia stali Turzovci (1531-1636) a po nich Čákiovci (1638-1848). Pravda, na kratší čas sa niektoré obce mohli dostať ako záloh inému zemepánovi. Tak to bolo aj v prípade Krompách a Kaľavy v 70. rokoch 17. storočia, keď patrili Tököliovcom z Kežmarku. V dobových dokumentoch sa obec Kaľava uvádza pod nasledovnými názvami: Kalyawa (1301), Caloy (1311), Kalew (1316), Kaliua (1322), Kalwa (1350), Kalyava (1713), Kalava (1808), Szepeskárolyfalva (1907).

Historicky je Kaľava definovaná ako malá poľnohospodárska obec, obyvatelia sa živili predovšetkým pestovaním obilia a chovom dobytka. V priebehu 16. stor. bolo v obci evidovaných len 6 domov, zmena nastala až v druhej polovici 18. stor. kedy tu žilo 152 obyvateľov v 16 domoch. Od stredoveku bola obec spravovaná richtármi a jedným až dvoma prísažnými. Prvá pečať pochádza z roku 1786, v oválnom tvare z rozmermi 22x24 mm bola znázornená postava sv. Michala Archanjela držiaceho v pravej ruke váhy a v ľavej ruke meč, s textom v kruhopise Sigil Kalava 1786.

Rozvojom priemyslu, predovšetkým v oblasti hutníctva v Krompachoch, sa menilo i pracovné postavenie občanov - z roľníkov sa stávali hutníci. Neskôr sa časť obyvateľstva zamestnala v elektrotechnických závodoch v Krompachoch. Po r. 1989 sa zmenila situácia na poli zamestnanosti a dominantného priemyslu, a tak dnešní obyvatelia obce pracujú v rôznych oblastiach.

Najvýraznejší nárast obyvateľstva v Kaľave bol zaznamenaný v 70. rokoch minulého storočia. V súčasnosti sa ich počet pohybuje okolo čísla 400.

Tento rok je malým jubileom v našej obci, keďže 2. mája to bude už 720 rokov od prvej písomnej zmienky o Kaľave.

1	pondelok	Medzinárodný deň detí PLAST KOV VKM	Žaneta
2	utorok		Xénia Oxana
3	streda		Karolína
4	štvrtok		Lenka
5	piatok	KOMUNÁLNY ODPAD BIO ODPAD	Laura
6	sobota		Norbert
7	nedeľa	Výročie Memoranda národa slovenského	Róbert Róberta
8	pondelok		Medard
9	utorok		Stanislava
10	streda		Margaréta Gréta
11	štvrtok	Najsvätejšie Kristovo telo a krv (Božie Telo)	Dobroslava
12	piatok	BIO ODPAD	Zlatko
13	sobota		Anton
14	nedeľa		Vasil
15	pondelok		Vít
16	utorok		Blanka Bianka
17	streda		Adolf
18	štvrtok		Vratislav
19	piatok	KOMUNÁLNY ODPAD BIO ODPAD	Alfréd
20	sobota		Valéria
21	nedeľa	Deň otcov	Alojz
22	pondelok	PLAST KOV VKM	Paulína
23	utorok		Sidónia
24	streda		Ján
25	štvrtok	PAPIER	Olívia Tadeáš
26	piatok	BIO ODPAD	Adriána
27	sobota		Ladislav Ladislava
28	nedeľa		Beáta
29	pondelok	Sv. Peter a Pavol, apoštoli	Peter, Pavol Petra
30	utorok		Melánia

Poznámky:

ŠKOLSTVO

Prvá škola v obci bola postavená po I. sv. vojne na pozemku pod tunajším kostolom. Budova sa zachovala do dnešných čias. Prvým učiteľom bol p. Klapáč, ktorý v budove školy býval spolu s rodinou. Po čase k nemu nastúpila pomocná učiteľka p. Novotná. Ďalšími učiteľmi školy v našej obci boli p. Ondrik, učiteľský manželský pár Fabiánovci a nakoniec p. Jakubjanec a p. Barbuš. Škola mala dve triedy, v jednej sa vyučovali prváci a tretiaci a v druhej druháci a štvrtáci.

V roku 1970 bola spustená prevádzka novej školskej budovy spolu s dvoma učiteľskými bytmi. Budova bola postavená na bývalom futbalovom ihrisku. Manželia Bujnovskí v tejto škole vyučovali až do roku 1978, kedy boli zrušené málotriedne školy. V roku 1996 sa prevádzka základnej školy opäť obnovila, hoci už len v jednej triede pod vedením p. riaditeľky Mgr. Kacvinskej, ktorú neskôr vystriedala p. Mgr. Bandžuchová, p. Mgr. Kašperová a p. Mgr. Vrábľová.

MATERSKÁ ŠKOLA v obci Kaľava bola zriadená v r. 1975 v budove terajšieho tzv. Agitačného strediska, ktorá bola odkúpená od súkromného vlastníka. V tom čase post riaditeľky školy zastávala p. Bardáková, v r. 1976 ju vystriedala p. Bujnovská. Po zrušení málotriednej školy sa Materská škola presunula do jej priestorov, kde sídli až doteraz. Na poste riaditeľky Materskej školy následne pôsobila p. Nováková a od r. 1988 až po súčasnosť zastáva post riaditeľky pani Kandriková.

OBECNÁ KNIŽNICA

História obecnej knižnice začala jej vznikom v roku 1949 pod názvom miestna ľudová knižnica, ktorá obsahovala 79 zväzkov kníh. Nachádzala sa v zadnej časti budovy bývalého MNV, v malej miestnosti nazývanej „židovec“. Vďaka p. učiteľovi Fabiánovi, ktorý ju prevzal, sa rozrástla na približne 1500 zväzkov kníh. Z pôvodného miesta sa v roku 1980 presťahovala do budovy bývalej MŠ na poschodí, kde sídli dodnes. Od roku 1990 je Obecnou knižnicou, dovtedy patrila pod správu MLK Krompachy. V súčasnosti knižný fond obsahuje viac ako 2000 zväzkov predovšetkým krásnej literatúry pre dospelých a deti, ale aj náučnej literatúry.

Zdroj: OcÚ Kaľava
Foto: Mgr. Juraj Čurilla

JÚL 2020

1	streda		Diana
2	štvrtok		Berta
3	piatok	KOMUNÁLNY ODPAD BIO ODPAD	Miloslav
4	sobota		Prokop
5	nedeľa	Sviatok svätého Cyrila a Metoda Deň zahraničných Slovákov	Cyril Metod
6	pondelok		Patrik Patricia
7	utorok		Oliver
8	streda		Ivan
9	štvrtok		Lujza
10	piatok	BIO ODPAD	Amália
11	sobota		Milota
12	nedeľa		Nina
13	pondelok	PLAST KOV VKM	Margita
14	utorok		Kamil
15	streda		Henrich
16	štvrtok		Drahomír Rút
17	piatok	Výročie deklarácie o zvrchovanosti SR KOMUNÁLNY ODPAD BIO ODPAD	Bohuslav
18	sobota	Výročie posviacky kostola Povýšenia sv. Kríža v Kaľave	Kamila
19	nedeľa		Dušana
20	pondelok		Il'ja, Eliáš
21	utorok		Daniel
22	streda		Magdaléna
23	štvrtok		Oľga
24	piatok	BIO ODPAD	Vladimír
25	sobota		Jakub Timur
26	nedeľa		Anna, Hana Anita
27	pondelok		Božena
28	utorok		Krištof
29	streda		Marta
30	štvrtok		Libuša
31	piatok	KOMUNÁLNY ODPAD BIO ODPAD	Ignác

720. výročie prvej zmienky o obci Kaľava

KOSTOL POVÝŠENIA SVÄTÉHO KRÍŽA

Požiadavka na výstavbu kostola vyšla z katolícky orientovaného obyvateľstva v Kaľave, keďže občania sa zúčastňovali bohoslužieb predovšetkým v Krompachoch. Svojpomocne z milodarov tunajších a zahraničných občanov Kaľavy bol prvý kostol v obci postavený a vysvätený v r. 1932, tvoril ho jednoduší priestor s polygonálnym uzáverom a rovným stropom. Zariadenie z 1. polovice 20. storočia bolo doplnené barokovými sochami z konca 18. storočia. V tom čase filiálka Kaľava patrila pod farnosť v Kluknave, asi od r. 1985 už patrí pod farnosť Slatvina.

Rozsiahla rekonštrukcia a prístavba k pôvodnému kostolu začala v r. 1998 pod oficiálnym názvom: Rekonštrukcia obecného kostola s prístavbou domu smútku. Svätú omšu spojenú s vysviackou základného kameňa dňa 14. septembra 1999 celebrol Mons. Andrej Imrich. Práce na kostole a dome smútku boli vykonávané dobrovoľnícky občanmi obce. Odborné práce boli zaplatené zo zbierok občanov obce a zbierok veriacich z okolitých obcí. Materiál na výstavbu bol zabezpečený z rozpočtu obce Kaľava. V r. 2001 boli práce ukončené a dňa 18. júla sa konala slávnostná sv. omša s vysviackou kostola, ktorú celebrol Mons. František Tondra.

Zdroj: OcÚ Kaľava
Foto: Mgr. Juraj Čurilla
OcÚ Kaľava

AUGUST 2020

1	sobota		Božidara
2	nedeľa		Gustáv
3	pondelok	SKLO	Jerguš
4	utorok	Deň Matice slovenskej PLAST KOV VKM	Dominika Dominik
5	streda		Hortenzia
6	štvrtok		Jozefína
7	piatok	BIO ODPAD	Štefánia
8	sobota		Oskar
9	nedeľa		Eubomíra
10	pondelok	Deň obetí banských nešťastí	Vavrínek
11	utorok		Zuzana
12	streda	Medzinárodný deň mládeže	Darina
13	štvrtok		Eubomír
14	piatok	KOMUNÁLNY ODPAD BIO ODPAD	Mojmír
15	sobota	Nanebovzatie Panny Márie	Marcela
16	nedeľa		Leonard
17	pondelok		Milica
18	utorok		Elena Helena
19	streda		Lýdia
20	štvrtok		Anabela Liliana
21	piatok	BIO ODPAD	Jana
22	sobota		Tichomír
23	nedeľa		Filip
24	pondelok	PLAST KOV VKM	Bartolomej
25	utorok		Eudovít
26	streda		Samuel
27	štvrtok		Silvia
28	piatok	Výročie SNP KOMUNÁLNY ODPAD BIO ODPAD	Augustín
29	sobota		Nikola Nikolaj
30	nedeľa		Ružena
31	pondelok		Nora

720. výročie prvej zmienky o obci Kaľava

FOLKLÓR

Krátka história folklórnych skupín v obci Kaľava sa začala písať v r. 1996, kedy vznikol prvý folklórny súbor Sľubičan tvorený skupinou mládeže z Kaľavy a Vojkoviec. Jeho činnosť trvala len dva roky. Snaha o obnovu ľudových tradícií pokračovala založením FSk Kukučka a v r. 2015 vznikol FSk Kaľavčan.

Obecný úrad v spolupráci s Miestnym odborom Matice Slovenskej v Kaľave a Slovenským zväzom telesne postihnutých v Kaľave začali nultým ročníkom v roku 2016 organizovať Folklórne slávnosti v obci, na ktorých sa odprezentovali svojím vystúpením aj miestna folklórna skupina Kaľavčan, folklórne skupiny a folklórne súbory z okolia Kaľavy, ale aj iní nadšenci folklóru z Kaľavy.

Tradícia Folklórnych slávnosti v Kaľave pokračuje a tento rok to bude už po piatykrát.¹

Folklórna skupina Kaľavčan

Pôsobí v obci od roku 2015 pod záštitou Miestneho odboru Matice Slovenskej v Kaľave. Zámerom FSk je rozvoj a zachovávanie ľudových tradícií a zvykov, ktoré patria k najväčším pokladom nášho regiónu Spiš, ako aj našej obce Kaľava. Snažíme sa spevom, tancom, no aj hovoreným slovom, priblížiť dnešnej generácii spôsob života našich predkov a priniesť čo to z ich bežného vidieckeho života. Tiež primäť hlavne mladšiu generáciu mať v úcte slovenský folklór a oceniť jeho hodnoty. Doposiaľ sa prezentovali na rôznych podujatiach v okolitých obciach, s ktorými sme nadviazali dlhodobú spoluprácu. FSk Kaľavčan sa spoločne s FSk Kalina z Kolinoviec, zúčastnila verejného nahrávania relácie „Zahrajte mi takúto“, ktoré zorganizovalo rádio Regina. Najnovšie sa FSk zúčastnila prehliadky pôstnych a predveľkonočných zvykov v Slatvine, na vojkovských rusadľoch vo Vojkovciach, na folklórnych slávnostiach v Spišskom Hrušove a Kolinovciach. FSk Kaľavčan sa zúčastnila aj regionálnej súťaži „A ja moja pješne zašpievam“ v Smižanoch, kde sa umiestnili v krásnom striebornom pásme.²

Zdroj: ¹OcÚ Kaľava
²Mgr. Petra Pentráková
Foto: OcÚ Kaľava

SEPTEMBER 2020

1	utorok	Deň Ústavy Slovenskej republiky	Drahoslava
2	streda		Linda Rebeka
3	štvrtok		Belo
4	piatok	BIO ODPAD	Rozália
5	sobota		Regina
6	nedeľa		Alica
7	pondelok		Marianna
8	utorok		Miriama
9	streda	Deň obetí holokaustu a rasového násillia PLAST KOV VKM	Martina
10	štvrtok		Oleg
11	piatok	KOMUNÁLNY ODPAD BIO ODPAD	Bystrík
12	sobota		Mária Marlena
13	nedeľa		Ctibor
14	pondelok	Odpustová slávnosť v kostole povýšenia sv. Kríža v Kalave „Kermeš“	Eudomil
15	utorok	Sedembolestná Panna Mária	Jolana
16	streda		Eudmila
17	štvrtok		Olympia
18	piatok	BIO ODPAD	Eugénia
19	sobota		Konštantín
20	nedeľa		Euboslav Euboslava
21	pondelok	PLAST KOV VKM	Matúš
22	utorok		Móric
23	streda		Zdenka
24	štvrtok		Euboš Eubor
25	piatok	BIO ODPAD	Vladislav Vladislava
26	sobota		Edita
27	nedeľa		Cyprián
28	pondelok		Václav
29	utorok		Michal Michaela
30	streda		Jarolím

720. výročie prvej zmienky o obci Kalava

SVIATOK POVÝŠENIA SV. KRÍŽA

je sviatkom úcty ku krížu, na ktorom bol ukrižovaný Ježiš Kristus. Bol zavedený po tom, ako v 4. stor. sv. Helena, manželka cisára Konštantína, začala hľadať, a aj našla ostatky sv. Kríža na Kalvárii v Jeruzaleme. Sv. Helena určila pravosť kríža tak, že prikladala jednotlivé kríže z pod Kalvárie na chorých. Iba pri jednom prichádzalo k uzdravovaniu. Nechala vystaviť baziliku Božieho hrobu, do ktorej tieto ostatky práve v dnešný deň umiestnila.

Perzský kráľ v roku 616 odviezol ostatky svätého kríža z Jeruzalema, ku ktorým sa v roku 630 dostal cisár Heraklios. 14. septembra ich umiestnil opätovne v bazilike, a od vtedy sa tento deň slávi ako Sviatok Povýšenia sv. Kríža.¹

ODPUSTOVÁ SLÁVNOSŤ

Sviatku Povýšenia Sv. Kríža je zasvätený i náš kostol. Každoročne, v tento deň, sa slávi tento sviatok a najbližšiu nedeľu sa koná slávnostná odpustová omša. V minulosti to bola veľká slávnosť, ľudovo nazývaná „kermeš“, ktorá spájala rodiny a známych. Na sv. omšu prichádzali procesie a celé rodiny. Po nej sa konal slávnostný obed v každej domácnosti, hlavné menu tvorili rezeň a zemiakový šalát. Neodmysliteľnou súčasťou boli šiatre, kolotoč, strelnica, čo bolo potešením hlavne pre najmenších. Sobotný večer bol spojený so zábavou a tancom. Bolo to krásne obdobie, na ktoré mnohí s nostalgiou spomínajú.²

Zdroj: ¹ <https://www.svetlosveta.sk/spoznajvieru/14-9-sviatok-povyshenia-kriza/>
² OcÚ Kalava

OKTÓBER 2020

1	štvrtok	Medzinárodný deň starších osôb	Arnold
2	piatok	BIO ODPAD	Levoslav
3	sobota		Stela
4	nedeľa		František
5	pondelok	Medzinárodný deň učiteľov (UNESCO) PAPIER	Viera
6	utorok	Deň obetí Dukly	Natália
7	streda	PLAST KOV VKM	Eliška
8	štvrtok	ELEKTRO ODPAD	Brigita
9	piatok	KOMUNÁLNY ODPAD BIO ODPAD	Dionýz
10	sobota	Svetový deň duševného zdravia	Slavomíra
11	nedeľa	Deň starých rodičov	Valentína
12	pondelok		Maximilián
13	utorok		Koloman
14	streda		Boris
15	štvrtok		Terézia
16	piatok	BIO ODPAD	Vladimíra
17	sobota		Hedviga
18	nedeľa		Lukáš
19	pondelok	PLAST KOV VKM	Kristián
20	utorok		Vendelín
21	streda		Uršul'a
22	štvrtok		Sergej
23	piatok	BIO ODPAD	Alojzia
24	sobota		Kvetoslava
25	nedeľa		Aurel
26	pondelok		Demeter
27	utorok	Deň černovskej tragédie	Sabína
28	streda	Deň vzniku samostatného Česko-slovenského štátu	Dobromila
29	štvrtok	Deň narodenia E. Štúra	Klára
30	piatok	BIO ODPAD	Šimon Simona
31	sobota	Deň reformácie	Aurélia

720. výročie prvej zmienky o obci Kaľava

*„Staroba je múdrosť
mladosti
a mladosť je
budúcnosť staroby.“*

Mesiac október je tradične venovaný úcte k starším. I v našej obci už dlhé roky Obecný úrad každoročne organizuje spoločne stretnutie pre seniorov a jubilantov spojené s kultúrnym programom. Je to spôsob ako si ich uctiť.

Obecný úrad nezabúda počas roka ani na najmenších občanov obce a usporadúva pre nich veselé popoludnie ako oslavu ich sviatku MDD spoločne s rodičmi a starými rodičmi plné hier a prekvapení. Materská škola v Kaľave pravidelne organizuje pre najmenších stretnutie s Mikulášom.

Obec Kaľava žila bohatým kultúrnym životom. Starší občania si určite spomenú na mnohé tradičné oslavy ako napr. majálesy, oslavy MDŽ, uvítanie novorodencov, oslavy SNP. V posledných rokoch sa občania zabávali na štefánskych zábavách a plesoch, ktoré organizoval obecný úrad a jeho zložky, resp. iné organizácie pôsobiace v obci. Kultúrny-spoločenský život v obci znovu oživa, jeho trvácnosť však závisí od spolupráce všetkých, najmä od mladých občanov, od ich ochoty byť aktívni a ich fantázie.

Zdroj: OcÚ Kaľava
Foto: OcÚ Kaľava

NOVEMBER 2020

1	nedeľa	Sviatok všetkých svätých	Denis Denisa
2	pondelok	Pamiatka zosnulých	
3	utorok		Hubert
4	streda	PLAST KOV VKM	Karol
5	štvrtok		Imrich
6	piatok	KOMUNÁLNY ODPAD BIO ODPAD	Renáta
7	sobota		René
8	nedeľa		Bohumír
9	pondelok		Teodor
10	utorok		Tibor
11	streda		Martin Maroš
12	štvrtok		Svätopluk
13	piatok	BIO ODPAD	Stanislav
14	sobota		Irma
15	nedeľa		Leopold
16	pondelok	PLAST KOV VKM	Agnesa
17	utorok	Deň boja za slobodu a demokraciu	Klaudia
18	streda		Eugen
19	štvrtok		Alžbeta
20	piatok	BIO ODPAD	Félix
21	sobota		Elvíra
22	nedeľa		Cecília
23	pondelok		Klement
24	utorok		Emília
25	streda		Katarína
26	štvrtok		Kornel
27	piatok	BIO ODPAD	Milan
28	sobota		Henrieta
29	nedeľa		Vratko
30	pondelok	Deň vyhlásenia Slovenska za samostatnú cirkevnú provinciu	Ondrej Andrej

Poznámky:

720. výročie prvej zmienky o obci Kaľava

ORGANIZÁCIE A ZDRUŽENIA PÔSOBIACE V OBCI KAĽAVA

Organizácia Slovenského zväzu telesne postihnutých

vznikla v našej obci v marci roku 2004. V súčasnosti má 137 aktívnych členov. Ide o celoslovenskú, dobrovoľnú, humanitnú a nepolitickú organizáciu, ktorej cieľom je pomáhať ľuďom s telesným postihnutím pri riešení ich sociálnych, ekonomických, psychických, spoločenských záujmov a potrieb na princípoch humanizmu a demokracie. Predmetom činnosti je organizovanie kultúrno-spoločenských aktivít, programov sociálno-rehabilitačných a rekondičných. Poskytovať sociálne poradenstvo, sociálne služby, odstraňovať architektonické bariéry. Pomáhať vytvárať predpoklady a podieľať sa s kompetentnými orgánmi pripravovať ľudí s telesným postihnutím na plnohodnotný a integrovaný život a prácu v spoločnosti zdravých spoluobčanov. Systematicky obhajovať špecifické záujmy a potreby osôb s telesným postihnutím a iniciatívne presadzovať ich riešenie na všetkých stupňoch organizačnej štruktúry SZTP voči kompetentným orgánom.¹

Miestny odbor Matice slovenskej v Kaľave

bol založený 13. októbra 2018. Od svojho počiatku sa zaoberá hlavne kultúrnou činnosťou. Hlavnou aktivitou je rozvíjanie folklóru. Cieľom organizácie je oživiť ľudové tradície a zvyky v našej obci, ale aj v jej blízkom okolí. Veríme, že ochrana, rozvoj a zachovanie nášho kultúrneho dedičstva je kľúčovým faktorom, ktorý bude ovplyvňovať nás, no hlavne budúce generácie.²

Poľovnícke združenie Suchá dolina

pôsobí v poľovnom revíre Suchá dolina zasahuje do katastrálnych území obcí Kaľava, Vojkovce, Slatvina, Hrišovce, Richnava a mesta Spišské Vlachy. Hlavnou úlohou jej členov je chov, ochrana, zušľachtovanie a lov zvere a hospodárske zhodnocovanie úlovkov.³

Spoločenstvo Žec a spol.

je spoločenstvo vlastníkov pozemkov v Kaľave založené 26.04.2014. Bezprostredným cieľom a úlohou Spoločenstva je v súlade s platnou právnou úpravou riadne a racionálne, trvalo udržateľne hospodáriť na spoločných nehnuteľnostiach, ktorými sú lesná a poľnohospodárska pôda.⁴

Prvé porevolučné spoločenstvo vlastníkov pozemkov v našej obci vzniklo v roku 1992, u nás známe skôr pod názvom urbariát. V tých časoch sa vracala vyvlastnená pôda a lesy pred štyridsiatich rokov pôvodným vlastníkom.⁵

Zdroj: ¹Mgr. Silvia Václavíková, PhD.

²Mgr. Petra Pentráková

³ObÚ Kaľava

⁴<https://www.urbariat-kalava.eu/>

⁵OcÚ Kaľava

DECEMBER 2020

1	utorok		Edmund
2	streda		Bibiána
3	štvrtok		Oldrich
4	piatok	KOMUNÁLNY ODPAD	Barbora Barbara
5	sobota		Oto
6	nedeľa	Sviatok sv. Mikuláša, patróna detí	Mikuláš
7	pondelok		Ambróz
8	utorok	Nepoškvrnené počatie Panny Márie	Marína
9	streda		Izabela
10	štvrtok		Radúz
11	piatok		Hilda
12	sobota		Otília
13	nedeľa		Lucia
14	pondelok	PLAS TKOV VKM	Branislava Bronislava
15	utorok	SKLO	Ivica
16	streda		Albína
17	štvrtok		Kornélia
18	piatok		Sláva
19	sobota		Judita
20	nedeľa		Dagmara
21	pondelok		Bohdan
22	utorok		Adela
23	streda		Nadežda
24	štvrtok	Štedrý deň	Adam Eva
25	piatok	Prvý sviatok vianočný Narodenie Pána	
26	sobota	Druhý sviatok vianočný	Štefan
27	nedeľa		Filoména
28	pondelok		Ivana Ivona
29	utorok		Milada
30	streda		Dávid
31	štvrtok		Silvester

720. výročie prvej zmienky o obci Kaľava

*Prichádza sviatočný čas,
na ktorý sa dlho teší každý
z nás. Vôňa koláčov vôkol
sa rozlieha, Vianočnej
nálade každý z nás
podlieha.*

*Zabudnime na smútok,
zanechajme zvady, buďme
k sebe milí, dobrí a majme
sa radi.*

*Šťastné a veselé želajme si
spolu, a potom spoločne k
Štedrovečernému stolu.*

Starí Slovania slávilí tieto dni ako zrod nového života, keď sa príroda pod snehom už pripravuje na jarný rozkvet. Aj preto sa vo vianočných vinšoch v rôznych oblastiach Slovenska dodnes spomína hojná úroda na poliach, plné stodoly a stoly. Kresťanstvo dalo vianočným dňom nový zmysel. Narodenie Krista symbolizuje nový život pre človeka, pretože vďaka jeho príchodu na svet, smrti a zmŕtvychvstaniu môže byť každý spasený a dosiahnuť večný život. Tradícia ovocím a sladkosťami ovešaného stromčeka mala dve funkcie. Jednak pripomínala bohatosť budúcej úrody a živej prírody. Druhá, oveľa staršia je symbolom znázorňujúci strom z raja. Hlavným poslanstvom cirkevných Vianoc je radosť zo spásy, ktorú ľudstvu poslal Boh vo svojom Synovi, čím obdaroval všetkých ľudí. Preto vznikol aj zvyk dávať si pod stromček darčeky.¹

I v Kaľave sa vianočné sviatky spájajú s rôznymi zvykmi, je ťažké určiť, ktoré sú rýdzo kaľavské, a ktoré si priniesli tí, ktorí sa sem prisťahovali. Každopádne to bola a je bohatá zmes tradícií, ktorá začínala už v predvianočnom období. Na Ondreja dievčatá triasli ploty, a z ktorej strany zabrechal pes, tým smerom sa dievča malo vydať. Na Luciu potierali veraje cesnakom ako ochranu pred strigami. V tom čase sa konali i zabíjačky, takmer v každej rodine sa chovalo prasiatko, z ktorého boli klobásy na vianočný stôl, no šunka zväčša ostávala na sviatky Veľkej noci. Na viliu /vigíliu/ sa dodržiaval pôst až do štedrej večere, kedy rodina spoločne zasadla k bohato prestretému stolu. Nechýbali oplátky s medom, lokša s makom, ryby, klobásy... Večera začínala modlitbou, pod obrus sa vkladali peniaze, aby ich rodina mala dostatok, zrno aby bola bohatá úroda. Niektorí zväzovali nohy stola reťazami, aby rodina držala pokope. Zo štedrovečerného stola sa vždy ušlo i statkom. Na sviatok Narodenia Pána sa chodilo po spievaní, kedy sa vinšovalo a spievali koledy v každom dome. Po kolede vždy chodil i kňaz, s kantorom a miništrantmi a priniesol požehnanie do domu. Na Štefana to už bolo o ľudovej zábave, tanci a speve. V súčasnosti sa občania Kaľavy, v prvých minútach Nového roka, stretávajú pri kostole, pri varenom vínku a ohňostroji si prajú šťastný Nový rok.²

Zdroj: ¹<https://www.webnoviny.sk/stari-slovania-slavili-vianoce-ako-zrod-noveho-zivota/>
²ObÚ Kaľava